

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

**CABINET DEPUTAT
22 mai 2018**

**Calitatea mediului – între vulnerabilitățile lumii moderne
și măsurile de conștientizare.
- Importanța educației pentru un mediu sănătos -**

*Declarație politică prezentată în ședința de plen a Camerei Deputaților
în ziua de 23 mai 2018*

Distinse domnule/doamnă Președinte de ședință,
Distins prezidiu,
Doamnelor și domnilor deputați,

Planeta Pământ este atât de darnică, încât omenirea s-a obișnuit să o considere eternă și indestructibilă. Istoria ne arată, însă, că omul poate deveni un pericol pentru propria-i specie, pentru celelalte specii, dar și pentru natură în întregul ei. La început din ignoranță, dar și din logica naturală a supraviețuirii, apoi dintr-o dorință de confort, omul nu a făcut altceva decât să epuizeze, secol după secol, tot ceea ce-l înconjoară: plante, animale și, în special, resurse vegetale, animale, minerale, afectând mediul înconjurător de multe ori ireversibil.

În ultimele decenii, observând degradarea continuă și accentuată a calității mediului, umanitatea s-a preocupat de natura înconjurătoare, prin proiecte, analize, programe de cercetare. Primele inițiative de ocrotire a mediului au apărut acum aproximativ 200 de ani, din necesitatea salvării unor specii pe cale de dispariție. Începând din 1970 sunt semne clare de îmbolnăvire a planetei: subțierea stratului de ozon, încălzirea globală, ploile acide, poluarea apelor, a aerului și solului. Oamenii au început să înțeleagă necesitatea adoptării unui comportament responsabil față de natură, însă responsabilitatea omului pentru ocrotirea mediului este atât individuală, dar mai ales colectivă: protecția naturii angajează colaborare și sprijin reciproc pe plan local, județean, național și, mai ales, internațional.

Semnale de alarmă au fost lansate și de comunitatea oamenilor de știință. Americanul Carl Sagan afirma că *otrăvurile industriale, gazele cu efect de seră și substanțele care atacă stratul protector de ozon nu respectă granițele statale. Ele nu știu ce înseamnă suveranitatea națională. Și astfel, datorită puterilor aproape mitice ale tehnologiei noastre, începem să reprezentăm un pericol pentru noi înșine - la scară continentală și planetară. Vorbind fără ocol, pentru soluționarea acestor probleme va fi nevoie de acțiunea concertată a multor națiuni, timp de mulți ani* (Carl Sagan - Un palid punct albastru, Editura Herald, București, 2016, pag. 185). În același timp, fizicianul britanic Stephen Hawking, identifică un set de cinci cauze probabile, care ar putea duce, într-un viitor deloc îndepărtat, la dispariția vieții de pe Pământ: *existența, la scară planetară, a unor arsenale nucleare, evoluția și schimbările*

climatice accelerate, inteligența artificială, fenomenul suprapopulării planetei, ciocnirea cu unul dintre asteroizii care gravitează permanent în spațiul interplanetar.

Aceste ipoteze și analize științifice atrag atenția asupra pericolelor la care planeta noastră este expusă în mod permanent. Este uimitor modul în care evoluția tehnologică, a condus, în timp, la degradarea accentuată și ireversibilă a calității mediului. Se dovedește încă o dată faptul că aproape orice mare progres al omenirii, indiferent de domeniul în care operează, este plătit cu degradarea pronunțată a mediului.

La nivelul continentului nostru, Uniunea Europeană are propria strategie de protejare a mediului, aplicând unele dintre cele mai avansate standarde de protecție a mediului din întreaga lume. Politica de mediu a Uniunii își propune să contribuie la ecologizarea economiei și la protejarea naturii, la protejarea sănătății și a calității vieții persoanelor care trăiesc pe teritoriul său. Astfel, în domeniul protecției naturii, Uniunea Europeană depune eforturi importante și apreciate pentru protejarea arealelor naturale și pentru a stopa declinul speciilor și habitatelor pe cale de dispariție. În acest scop, a fost creată Natura 2000, o rețea formată din 26.000 de zone naturale protejate care acoperă aproape 20 % din suprafața terestră a UE și în care activitățile umane durabile pot coexista cu speciile și habitatele rare și vulnerabile.

Totodată, pentru protejarea sănătății locuitorilor săi, Uniunea a introdus o serie de măsuri obligatorii pentru toate statele membre, a căror menire este aceea de a garanta furnizarea unei ape potabile și de uz casnic curate, de a ameliora calitatea aerului, de a reduce poluarea fonică, de a elimina efectele nocive ale produselor chimice.

Ca actor geopolitic de prim rang, Uniunea Europeană abordează cu maximă seriozitate probleme grave, cum sunt cele ce vizează curățenia oceanului planetar, exploatarea durabilă a solurilor și a ecosistemelor sau menținerea, în limite gestionabile, a actualelor schimbări climatice. Politica actuală a Uniunii Europene este valabilă până în anul 2020 și se bazează pe cel de-al 7-lea program de acțiune pentru mediu, de implementarea căruia sunt responsabile atât instituțiile europene, cât și fiecare dintre statele membre.

Apreciem strategiile naționale ale României pentru protecția mediului, aflate în responsabilitatea Ministerului Mediului și a instituțiilor deconcentrate din subordinea acestuia, ce sunt fundamentate atât pe baza reglementărilor naționale, cât și pe baza celor ale Uniunii Europene. În acest sens, au fost adoptate importante acte normative precum: Legea nr.104/15.06.2011 privind calitatea aerului înconjurător; Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, controlul poluării industriale, reglementat prin Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale; Legea nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase. Singura restanță înregistrată la acest moment de România în domeniul protecției mediului este cea legată de transpunerea prevederilor Directivei 2015/2193 privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere. Proiectul de act normativ a fost elaborat, urmând ca acesta să fie adoptat de Parlamentul României.

România este implicată activ în lupta împotriva efectelor schimbărilor climatice, prin implementarea Strategiei și a Planul Național de Acțiune privind Schimbările Climatice.

Din punctul de vedere al atenției statului român și al organismelor europene pentru protecția mediului, se poate considera că se manifestă o reală preocupare în acest sens. Comparativ cu ultimii 50 de ani, grija pentru reducerea și chiar lichidarea industriilor puternic poluante, așa cum este, spre exemplu, cea minieră și cea chimică, pentru reducerea nivelului de noxe în marile aglomerații urbane, pentru protejarea pânzei de apă freatică și pentru asigurarea unei ape potabile și de uz domestic bine tratate și filtrate este una infinit superioară. Din păcate, interesele economice și cele de natură geopolitică și geostrategică constituie, nu de puține ori, tot atâția factori de rezistență în calea implementării cu succes a diferitelor strategii adoptate.

Soluția, ca și în cazul altor momente cruciale din istoria omenirii, răspunsul stă într-un singur cuvânt: **educație**. Este necesar să nu mai așteptăm ca totul să fie rezolvat doar prin politici statale și să ne asumăm, la nivel de grup, dar și individual, responsabilitatea ce ne revine, acționând fiecare dintre noi, acasă, în contextul activităților profesionale, pe stradă, în vacanță. În acest mod, prin implicare activă, putem atenua și chiar evita predicțiile oamenilor de știință.

Educația, implicit cea ecologică, reprezintă un proces complex și de durată, care implică actori diferiți, începând cu familia și școala și terminând cu mijloacele de informare în masă și cu organizațiile neguvernamentale, inclusiv pe traseul educației permanente.

Formarea **elevilor în sensul unei conștiințe și conduite ecologice devine o cerință deosebit de importantă pentru orice demers educativ școlar și extrașcolar**. Implicarea elevilor, de la clasele mici și până la liceu, în activitățile de cunoaștere, înțelegere a unor aspecte și fenomene din universul apropiat, în identificarea și rezolvarea unor probleme de poluare și degradare a mediului, are ca rezultat formarea unor convingeri și deprinderi de apărare, conservare și dezvoltare a mediului înconjurător, condiție de viață civilizată și sănătoasă.

Apărarea mediului înconjurător este un exercițiu de practică socială, iar școala trebuie să facă acest exercițiu cu întreaga populație școlară care în viitor va avea răspunderi mari și concrete în gestionarea rațională a tuturor condițiilor de mediu natural și social. Educația școlară trebuie să determine nu numai sentimentele de admirație pentru frumusețile naturii, ci și convingeri și deprinderi de apărare, conservare și dezvoltare a mediului înconjurător.

Un obiectiv foarte important pentru educația ecologică este acela de a obține, în amplul proces de formare a personalității umane, continuarea și completarea, consolidarea și desăvârșirea demersului educativ, dincolo de școală.

Formele în care acest tip de educație se poate transpune în practică sunt multiple, pornind de la educația formală, prin introducerea în programa școlară a unor discipline de studiu, module/secvențe de conținut destinate acestui domeniu, prin organizarea unor lecții deschise, atractive, cu rol de model pedagogic, organizarea excursiilor și taberelor școlare tematice (așa numitele "vacanțe active"), programe și proiecte derulate în cooperare cu autoritățile locale, și continuând cu organizarea de seminarii, conferințe, proiecte de cercetare sau de ecologizare.

Un mediu sănătos, un univers sigur, o dezvoltare durabilă sunt repere pentru orice abordare politică responsabilă, inclusiv în zona educației.

DEPUTAT PSD
Prof. dr. Camelia GAVRILĂ
PREȘEDINTELE COMISIEI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT,
ȘTIINȚĂ, TINERET ȘI SPORT